M. R. Ry.,

Reg. No. 2580.

సం॥రం చందా రు. **4-0-0** లు.

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘ పక్షమున

ప్రతి ఆదివారము ప్రకటింపబడును.

సంపుట ... సంచిక ౧౦

వ్యవసాయ క్షేత్రము.

వరిచేలకు ఎరువులు.

వివిధములైన ఎరువుల గుణములు.

దక్షిణ హిందూదేశములో వరి సాగుబడి చేయువిధము తక్కిన పైర్లవలె కాదు. కాబట్టి, అట్టి భూములకు ఎరువు వేయు పద్ధతులలోకూడ భేదములున్నవి.

వరి నాటుటకు ముందుగా దమ్ము చేయుటవల్ల, నేల బురదగాను, మెత్తగాను చేయబడును. సర్కారు శేరీలలో పరీక్ష చేయగా, పశువుల గెత్తము, చేపల ఎరువు, గానుగపిండి, పచ్చి ఆకు ఎరువు, మొదలైన యెరువులలో విశేషముగా అంగసంబంధమైన వస్తువులు వుండుటచేత యివి వరిపైరుకు తగినవని కనిపెట్టబడినవి. అంగసంబంధమైన (1) వస్తువులు విశేషముగాగల ఈ యెరువులు భూములలో కుళ్ళి పెంట అయి, దమ్ముచేయుటవల్ల కలుగు జిగటను విరిచివేయును.

మరియు, యీ భూములలో పైరు పెరుగు కాలమందంతటను నీ...

వరి, ధాన్యపు జాతులలో చేరినది గనుక, బూడిద—భారముకన్న (5) భాస్వరము (4) విశేషముగా కోరును. దక్షిణ హిందుస్థానములోని భూములలో చాలామట్టుకు పైర్లకు కావలసినంత బూడిద భారము వున్నది. భాస్వరము మాత్రము తక్కువగా నుండుటవల్ల పైర్లకు కావలసినమట్టుకు దీనిని చేర్చవలెను. ముఖ్యముగా అవసరమైనచోట్ల తప్ప బూడిద భారపు ఎరువుల నుపయోగించుటవల్ల, పంటతగ్గిపోవు అపాయముకూడ కలదని పరీక్షలవల్ల కనిపెట్టబడియున్నది:—

ఉప్పు వాయువున్ను, భాస్వరమున్ను, విస్తారముగా అంగసంబంధమైన వస్తువులుగల ఎరువులున్ను, వరికి ముఖ్యమైనవని సంక్షేపముగా చెప్పవచ్చును. పరీక్ష చేసి అవసరమని కనిపెట్టబడినప్పుడు మాత్రము బూడిద భారముగల ఎరువులను వేయవలెను—పెట్లుప్పు మోస్తరు ఎరువులను యెన్నడును వేయకూడదు:—

వ్యయముకాదు. దీనిలో పాను 1 టికి అణాకన్న హెచ్చుకాదు.

సామాన్యముగా చేపల ఎరువు, పశువుల గెత్తము, పచ్చి ఆకుఎరువు వీటితో భాస్వరము కలిగిన ఎరువుల నుపయోగించవలసిన అవసరము బహుతక్కువ. కాని, పచ్చి ఆకు ఎరువులతోనున్ను కొన్నిసమయములయందు గానుగపిండితోనున్ను, భాస్వరముకల ఎరువులను చేర్చినపుడు యెక్కువ లాభము కలుగుచున్నది. ఇందుకు, ద్రావకంలో వూరవేసినట్టికాని, లేక వూరవేయనట్టికాని యెముకలపొడి వుపయోగించవచ్చును. ఎముకలపొడి మెట్టవ్యవసాయమునకు అనుకూలముకాదుగాని, మాగాణి భూములలో త్వరగా చివికి, శీఘ్రముగా పంటలకు ఆహారముగా ఉపయోగపడును.

(వ్యవసాయ శాఖా ప్రచుర ము)

పాలన ఉపేక్షించి ... త.

సంపా

అభి

ప్రపం

విషయ

గత 6 ఏండ్లుగా భూస్వామి డాక్టర్ మెనోతి కేకపందారము గావించుచుండిరి. కడకు ఆమెను ఆహోకేతో దెలిసికొనుటకు నున్నకారమైనది.

జమీను దుర్భర స్థితి.

ఈ స్వంతదారుని అక్రమపాలనను, కాలమంతయు బయటనుండుటచే గలిగిన శూన్యపాలనము చేతను జమీనంతయు హృదయ విదారకమగు దుర్భర శిథిలస్థితిలో ప్రవ్యగ్రప్రారంభమైనది. దాక్షిణ్య శూన్యమైన హింసాకరమైన పాలనము రైతులఒత్తి చేసినది. వ్యవసాయ క్షేత్రములు ఫలశూన్యములై [illegible]మైనవి. ఇక కర్షక ప్రజ తగిన వ్యవసాయ[illegible] లేక నిరంతర విప్లవాందోళనమునకు [illegible]నది. ఇట్లు యీతిబాధలతోబాటు అస్వల్ప[illegible] శాంతిని, సాంఘిక జీవనమును భగ్నముగా [illegible]

[illegible]సిస్టు పాలనమునకు కేవల విరుద్ధము.

ఈదుస్థితి స్వంతదారుని స్వలాభమునకు, [illegible]లకు భంగమునకలుగుటచేతను, ఆర్థిక సంపత్తుకు నిరోధకారియై, వ్యవసాయాభివృద్ధినిగూర్చి దేశమునకేగాక, రైతుకుగూడ ఐశ్వర్యమునుగూర్చి నూతనాదర్శముల నూతనవిధానముల పాగించుచున్న ఫ్యాసిస్టుపాలనమునకు (ఇటలీలో యిప్పుడు అధికారమందున్న జాతీయవాదులును రైవారాధకులగు సాంఘిక వాదులచేత ఫ్యాసిస్టులు. దీని నిర్మాతముసోలిని) ఇది కేవలము వ్యతిరేకమగుటచేతను మంచివ్యవసాయమును కాంక్షించిన రాజ్యాంగసూత్రములకు భిన్నమగుటచేతను, ప్రభుత్వమువారు క్రింది ప్రకటనమును గావించి జమీనును లోబరచుకొనిరి.

ప్రభుత్వ ధర్మము.

లాభదాయకమైన శాస్త్రీయ వ్యవసాయ విధానము ప్రవేశపెట్టుటకు పౌరధర్మమని ప్రతిఅంగుళపుభూమిని ప్రభుత్వముజాతీయ ఆస్తిగ జేయప్రయత్నించుచున్న[illegible]

[illegible]శికిపాత్రై భిలమైపోవుచున్న ఈజమీను[illegible]మై ప్రభుత్వముయొక్క భావము సహింపజాలదు. మరియు, మంచిపాలనముతో సశిబిద్ధిప్రజకు భూస్వామికిగూడ లాభముకలుగును. గావున దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితికంతటికి సంబంధించిన యీ జమీనువిషయమై ఊరకుండజాలదు.

ప్రభుత్వ స్వాధీనము.

అందుచే పాలనవిధానమునకు సంబంధించిన 1865 సంవత్సరపు ఆక్టు 7-వ సూత్రానుగుణ్యముగను 1915 లో రాజశాసనముచే అంగీకరింపబడిన "కమ్యూనల్ అండ్ ప్రావిన్షియల్" ఆక్టుయొక్క 8-వ సూత్రానుగుణ్యముగను డాక్టర్ మ్యారిసో మెనోతీగారి జమీనును ప్రభుత్వము స్వాధీనపరచుకొనుచున్నదని ప్రకటించినది.

ముసోలినీగారి ధైర్యము.

ఈశాసనము 20 ఏండ్లుగా శాసనసృష్టి చేయుచుండిన ముసోలినీకి ముందు ఏప్రభుత్వమునకుగాని శక్తి యుక్తులు చాలినవికావు.

మరికొన్ని జమీనులు.

ఇట్లే నరకపాలనమునకు పాలైయుండిన కొన్ని ఎస్టేటులు సిసిలీ గోవినో రాష్ట్రములందు ప్రభుత్వస్వాధీనమైనవి.

ఇట్లే స్వకీయ జాతిమైశ్వర్యమునకు సహాయకారులగు జమీనులు ప్రవర్తిల్లనిచో ప్రభుత్వము జోక్యము కలిగించుకొనును, అనగా వంశీయమైన హక్కుచే భూమినిసంపాదించినవారు ప్రజలభాగ్యముల చెడగొట్టుట హానికరమని తెలుపుచున్నది.

వేంకటగిరి సంస్థానోద్యోగుల దుబారాలు.

చేనికుంట గ్రామరైతుల దురవస్థ.

వెంకటగిరిసంస్థానం వుద్యోగస్థుల నిరంకుశ చర్యలు, వారికుండు అధికారము కొన్నిటిని మాత్రం వివరించ తలచుకొంటిని.

దివాన్‌జీ గారు.

వీరు గొప్పశీలమును, బత్తాలను వెలవెలకు తప్పకుండా తీసుకుంటారు. కిస్తులుమాత్రం కఠినముగా వసూలు చేయవలసినదనియూ, వసూలుఅనుకొన్నంతకుతగ్గిన, ఆ ఆఫీసర్లను డిస్మిసుచేయుటయో, జుల్మానాలువిధించుటయో, తప్ప, తక్కినవిషయములువీరికి లెక్కలేదు. రైతుల బాగోగులు, జలవసతులకొరకేర్పాటు మొదలగు రొట్టిపనులలోనైనా జోక్యముకలిగించుకొనక, తటస్థముగావుండువారు, వీరికి సంస్థానంవారు రొట్టి స్వతంత్రాధికారము యివ్వియుండలేదు. కాన, [illegible] శ్రేష్ఠపరిపాలింపవాని కొందరుచెప్పుతారు, యింతమేల వీరియందు రైతులకు చాలాఅసంతృప్తియే. వీరు రైతులయందు వుపేక్షవహించి కోర్టులకెక్కించి అనాధలగు యీ రైతుల దుర్భర దారిద్ర్యవంతులచేసిన దంతయూ సర్వవిదితము. ఇప్పుడు వీరిస్థానే క్రొత్తగా దివాన్‌జీగారు యిదివరకు యీసంస్థానంలో యుండిపోయిన యింజనీయరుగారిని నియమించిరని విన్నాము. వీరికి యీసంస్థానములో సంగతులు కొద్ది అయినా తెలిసియుండవచ్చు.

యింజనీయరుగారి — పాలనాలోపము.

వీరిజీతములు, వీరి ఆఫీసువగైరా [illegible] ఖర[illegible] నెల 1-కి రు 1000 వెయ్యిరూపాయ[illegible] యున్నది. వీరు తిరు[illegible]

యిలాకాలో యింజనీయరుగావుండి యీసంస్థానముకు అనుకూలించినవారు వీరు అనేకస్థానంయిలాకా గ్రామాములచెరువులకు గొప్పగొప్ప మరమ్మత్తులకు సిఫార్సుచేయుచూ మంచిపేటుతో తయారుచేశి మంచిపేరు సంపాదించుకున్నారని ప్రసిద్ధి. అట్టి వీరు యీసంస్థానములో అనుగిడించిమొదలు ఎంత దబ్బువ్యయముచేశి రొన్ని చెరువులు బలపరచినదిన్ని వీరిలెక్కలవల్లనే యేర్పడుచున్నది. యిప్పటికి వీరుచేయు మరమ్మతులకట్లు చాలా అసంతృప్తికరముగా యుంటున్నవి.

కంట్రాక్టుదారులు దొరకరు.

వైపీకముగా సంవత్సరము 1కి 1-2 చెరువులకు రొట్టిమేట్లు వేశి పనిచేయు సంస్థానమువారికి యిష్టమున్నదా, రొట్టుకొట్టకవల్లనూ, కాలావకు దబ్బుయివ్వకపోవుటవల్లనూ పనిచేయుచు కంట్రాక్టరులు దొరకరు. అథవా గ్రామరైతులు లాభము లేకపోయినా నష్టముతోనైనా మన చెరువులు మనము బాగుపరచుకొనవలెనని ప్రయత్నపడినను, అప్పటేదివ్వి ముందుపనిజరిగించవలెను. ఆ తర్వాత 2-3 సంవత్సరములు గడచినవెనుక హుజూరు ఆఫీసర్లమొదలు జవాన్‌వరకు కట్నములు పూర్తిగాచెల్లించివేసినను, కుదకు ఆ రైతులకిస్తులలోనో, డిక్రిబాపతులలోనే చెల్లపెట్టుకొని శేషించిన చిల్లర యేమైనాయుంటే చేతిలోపెట్టుతారు. అందువల్ల యీ సంస్థానములో పనిచేయుటకు కంట్రాక్టుదారే దిక్కు[illegible]డు. యీ యింజనీయ[illegible] పడిపోయిన చెరువులనుగాని, మరమ[illegible]మైపోయివుండు చెరువులనుగాని, మా[illegible] రెండుగము. మహారాజాగారు పరిపాలనాలో[illegible] బొత్తుగా మానివేశినట్లు యేర్పడుచున్నది. శ్రీశ్రీ కుమారరాజాగారు తాలూకాబోర్డు ప్రెశిడెంటుగాను, మద్రాసుశాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధిగాను యుండుటవల్ల వారు మనకు యీ గౌరవములు చాలునని యో, రాజ్యపరిపాలనయందిష్టము లేకయో, తీరుబడిలేకనో వారుమా సంస్థానపాలనము పొంతపోకయున్నారు.

రైతుల కోర్టుల కెక్కించుట.

[illegible]వ్వగారు రైతులకష్టసుఖములు గుర్తెరిగి పరిపాలించువారనియో, [illegible]స్థానంబాగుబడని అభివృద్ధిచేస్తారనియో, మరి దేవుడ్డోయము చేసెనో, రాజ్యపరిపాలనాభారము వీరితలపైకెట్టినట్టు యేర్పడుచున్నది. వీరు నూతనపద్ధతులను యేర్పాటు చేయుచున్నారు. ములుకులో వారిత్వను కట్టి రైతులను కోర్టులకెక్కించినారు. లేనిపోని దావాలనుకల్పించి దావాలకు పంపునట్లు ప్రోత్సహించుచున్నట్లు యేర్పడుచున్నది. లేదలనోయిగొట్టి పాలించు సంస్థానమువారి ఆఫీసర్లకు బారిమాపినది. మంచిపెబ్బర విచారణయే యీసంస్థానములో లేనేలేదు. కోర్టువ్యాజ్యములు మితిలేనివైనవి. రయి[illegible]లకుయిప్పటికలిగినది. వీరు యింతటిసంస్థానముకు [illegible]ంజనీయరు[illegible]తుగదా. తనిఖీల తొం[illegible]

[illegible]టలో మాదును.[illegible]

జమీందారీ రైతు.

25—5—1930

ఆదివారము.

జమీందారీలు.
సంఘములు.

గ్రామములలోని రయితుల ఆర్థిక స్థితిని చక్కచేయుటకై కో ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసయిటీలు చాలవరకు సాయపడుచున్నవి. శిస్తు వసూలు సమయములందును, వివాహము గృహనిర్మాణము మొదలగు అవసరము సమయములందును యీ పరపతిసంఘములు రైతులకు కావలసిన మొత్తములను తక్కువవడ్డీకి త్వరలోనే తీర్చవలసిన నిబంధనలతో యిచ్చి మార్వాడీలు, షాంకా... కమగు వడ్డీలు వసూలుచేయు యితర బలవంతులచేతినుండి బీదరయితుల నుద్ధరించుటకు తోడ్పడుచున్నవి.

రయితుల అజ్ఞానము వల్లను, గ్రామములందలి కక్షలు మొదలగు ఇతర కారణముల వల్లను, స్వలాభాపేక్షాపరులకు కొందరి కుతంత్రముల వల్లను, యీ పరపతిసంఘములవలన గలుగవలసిన సౌకర్యములలో చాల భాగము గ్రామములందలి సామా... రయితులు ...లేదు. చాలగ్రామ...

పతి సంఘముల పరిపాలన లోపభూయిష్టముగనున్నది.

ఇట్టి అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితులలో సైతము యీ సంఘములవలన గ్రామస్థులుపొందు లాభములెన్నియో గలవు. చాల సందర్భములలో గ్రామ పేదరికము యీ సంఘముల మూలమున కొంతవరకు తగ్గినదని చెప్పవచ్చును. ఇంకను బాగుగా పనిచేసినయెడల కొలది కాలములోనే వీనివలన గ్రామస్థులకపారమగు సుఖము లొనగూడగలవు.

ప్రస్తుతము ఇట్టి పరపతి సంఘములు అన్నిగ్రామములలోను పనిచేయుటలేదు. కొన్నిగ్రామములలో అసలే లేవు. జమీందారీ గ్రామములలో యిట్టి పరపతి సంఘములు చాలతక్కువ. కొన్నిచోట్ల యిట్టి సంఘములు స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. కొన్నికొలది కాలములోనే నష్టముతో వానిని మూసివేయవలసివచ్చినవి. ఇందుకు కారణములు చాల గలవు. అందులో ముఖ్యమైనదిది: పరపతి సంఘములలో అప్పిచ్చుపద్ధతి యీ క్రింది సిద్ధాంతముపై నాధారపడియున్నది. ఏకారణమునకై అప్పుకోరబడుచున్నదో ఆ కార్యము ముగిసినవెంటనే సాధ్యమైనంతత్వరలో ఆ ఋణము చెల్లింపబడవలయును. ఉదాహరణము. భూమిశిస్తు కట్టుటకు రైతు అప్పుతీసుకొనుచున్నాడు. వసూలాలు అయి ధాన్యమును అమ్మిన వెంటనే రయితు తన బాకీని చెల్లించవలసియుండును. ఇట్లే రైతు అప్పులుతీర్చుకొనుటకు భూములను బాగుపరచుటకు తీసికొన్న అప్పు దీర్ఘ వాయిదాలమీద చెల్లింపబడుటకు అవకాశములు గలవు.

ఈ పద్ధతులతో నిర్వహింపబడుచున్న పరపతిసంఘములు జమీందారీ గ్రామములలో వృద్ధి పొందకుండుటకు ముఖ్యకారణము. ఆగ్రామస్థుల దారిద్ర్యము. రెండవది పైర్లుపండుటకు వర్షముపై మాత్రమే ఆధారపడియుండుట. నార్త్ డెల్టాలోని భూములెంతటిసారవంతముగలవైనను వర్షము సరిగా సకాలమునకు కురియకుండుటచే ప్రతిసంవత్సరము పంటలు ...డ దుస్సాధ్యమైనది. ప్రతిసంవ... పంటలు పండించుకొనజాలని రయితు వాయిదామేరకు తానుతెచ్చుకొన్న అప్పును చెల్లించజాలడుగదా. అప్పులు సరిగా చెల్లింపబడనియెడల పరపతిసంఘములు పనిచేయుట కెట్లు వీలగును. ఒకవేళ ధైర్యమువహించి ఇంకొక సంవత్సరము అప్పులనిచ్చి చూతమని సాహసింతురనుకొందము. ఆ సంవత్సరము మటుకు వర్షములు సకాలమునకు బాగుగాకురియునని చెప్పజాలముకదా! ఇట్లు రెండు సంవత్సరములు . గడచినయెడల ఆ రయితులెట్లు బాకీల చెల్లిం... పరపతి సంఘమెట్లు పనిచేయ... ఇందువలన ఋణగ్రస్తతను తగ్గిం... జమీందారీ గ్రామములలో ముఖ్య... వర్షముపై మాత్రమే ఆధారపడియు... చెరువులుగల గ్రామములలోగాని, నీటి... తులు సరిగా లేక, చెరువులు సరి... మరమ్మతులు చేయబడని, గ్రామ... పరపతి సంఘములను స్థాపించినంత మా...మున లాభముండజాలదు. వీనిని స్థాపించుటకు మునుపు రయితులకుగల అప్పుతీర్చగల శక్తిని ఎక్కువచేయవలెను. అనగా నమ్మకమగు ఆదాయముకలుగు యేర్పాట్లను కావింపవలెను. అనగా డెల్టా గ్రామములందువలె సాధారణ పరిస్థితులలో పంటలు సరిగా పండుటకు కావలసిన సౌకర్యము లన్నియు ఏర్పాటుచేయబడవలయును. ఇందులకై మనము చేయవలసిన మొదటి ప్రయత్నము నీటివసతులు లేనిచోట కల్పించుట. ఉన్నచోట బాగుచేయుట. వర్షముమీదమాత్రమే ఆధారపడియుండు చోట్లలో అట్టినీరును వృథాపోకుండ నిలువచేయుటకు ఏర్పాట్లను గావించుట మొదలైనవి.

జలాధారములను బాగుచేయుట. సరియైన మరమ్మతులోనుంచుట. మొదలగునవి చేయవలసిన బాధ్యత జమీందారీపై గలదనుమాట వాస్తవమే. చాలమంది జమీందార్లు తాము రైతులవద్దనుండివసూలుచేయు ద్రవ్యములో స్వల్పభాగమైనను పైపనులకు వినియోగించుటలేదనుమాట కూడ అంతకంటె నిశ్చయమే. వారట్లు జోక్యము కలిగించుకొని రయితులస్థితి బాగుచేయని సందర్భములలో రయితులు తామే సాధ్యమైనంతమట్టుకు అట్టి పనుల సాగించుటకు యెస్టేటు లాండ్ యాక్టునందు